

APS Ltd.
Winnipeg, Man.

...з 30
...р. подає, що Гріг
...ордував близько 100
...діа.

ПЬА СОЦІАЛІСТИЧ. ПАРТІЯ ГОТОВИТЬ ДО ВИБОРІВ.

...версія. — Мілансь
...лістичний орган "А
...друкував відозву го
...юра. Соціалістичн
...італійського проле
...накляючи його на
...партійний з'їзд до
...що має відбутися 5
...д. На тім з'їзді бу
...що їхнє число скоро
...100.000. В відозві
...ся, що надходять
...не звичайного ви
...панію, але озна
...і волі соціалістич
...олетаріату Італії на
...повалення буржуазн

ВАНІ РОБІТНИКИ ЗА ОДИН МІЛІОН.

...на Федерація Робіт
...вила один мільон на
...нчу пропаганду. З
...ого боку робітників
...обре і соціалістична
...останє що дня.
...ня відбулась річна
...партії, на котрій
...к принципальну точ
...му Третого Комуніс
...нтернаціоналу.

О ЧИТАЧІ "УРВ".

...свою увагу на те, що
...газеті не допоможе ні
...самих робітників.

ЕНС

...ер покін
...осно ви

...ередними
...скору об

...есу:

...PION

...MAN.

М. Е. Меркл.

ФАБРИЧНІ РОЗГОВОРИ ПРО ЕКОНОМІЮ.

Лекція III. ЦІНИ.

Вартість товару се є суспільно потрібна праця, що закло-
чена в товарі. Якщо хтось скаже мені, що плащ має ту саму
вартість, що й убрание, то я знаю, що плащ і убрание мають
різну вартість, а се тому, що в них є вложена різна кількість
той самої спільної речі — праці.

Загальною говорючи, вартість чотирьох пар сподень є майже
рівна вартості плаща. Чому отже плащ має більшу вартість
чим сподні? І що означає міру вартості, коли приходять до
виміни товарів?

Ти вимінюєш свою робочу силу з босом — може за 5
доларів в золоті кожного дня і навідрізок, золото є вимі-
няне на життєві потреби — поживу, убрание і мешкане. Дя-
кого ці товари є вимінювані взаємно?

Як знаємо вже з попереднього, праця є мірою вартості.
Плащ, про котрий говорилисьмо повніше, можна вимінити
за чотири пари сподень, а се тому, що в виріб плаща вло-
жено чотири рази так велику кількість суспільної праці, як
та, що є вложена в виріб одної пари сподень.

Суспільно потрібна праця заклочена в товарі (в чо-
бах, худобі, лісі, в твоїй робочій силі або в чимбудь другим)
означає за яку ціну цей товар буде заміняний. Натураль-
ною тенденцією є, що товари рівні вартістю були вимі-
нювані взаємно.

Наприклад: випродкувана кількість пшениці в десятих
годинах суспільно потрібного часу праці, буде заміняна за
пелену кількість сукна, чобіт, кірсел, золота або якогось
іншого товару, котрий буде випродкуваний в десятих годи-
нах суспільно потрібної праці.

Вартість, або вартість, за яку товари є замінявані, по-
стійно змінюється се лише тому, що змінює ся суспільно потріб-
на праця для випродкування тих товарів.

Читалисьмо про нову машину до відливання, яка дає спро-
могу хлопцям-зробити в однім дні стільки відливів, скільки
давніше робило чотирьох мушців. Ці відливи зменшили ся
дуже в вартості (в сій фабриці, де уживає ся нового вина-
ходу), однак вартість всіх відливів в цілім краю зменшилась
се дуже мало. Пересічна праця, якої потрібно до вироблю-
вання відливів є тільки трохи менша чим давніше. Коли но-
вий винахід увійде в загальне ужито, то як тоді вартість
відливів зменшиться ся в цілім краю.

Если маємо на думці товари як вартість, то беремо під
увагу одинокую людську працю, яка є вложена або криста-
лізована в цих товарах. Під сям зглядом товари рійняєть ся
одиноким тим, що заклочають в собі більшу або меншу кіль-
кість праці; в шовковій хусточці може бути заклочена біль-
ша кількість праці, чим наприклад в цеглі. "Товар має вар-
тість, що в ній є заклочена суспільна праця... Зглядно вар-
тість товарів є означена кількістю праці, що заклочає ся в
товарах.

"Обчислюючи заміну вартість товару, мусимо додати
до кількості послідовно вложеної праці ще й кількість праці
вложеної попередно в сировий матеріал товару і працю вло-
жену в знаряддя, машини і будинки, котрі допомагають в
праці.

Наприклад вартість кірсел є означена вложеною суспіль-
ною працею на оброблене дерева і вложенім робочим часом
на випродкуване тих частин машинерії, котрі з'уживають
ся при оброблюванню дерева, як рівнож суспільно потрібною
працею на зваленне дерева і привезенне його до фабрики.

За кожнім разом, коли на вироблюване товарів потріб-
но більше суспільної праці — їх вартість зростає. За кож-
ним разом, коли на випродкуване товарів зменшує ся кіль-
кість суспільно потрібної праці, їх вартість зменшує ся.

За послідних кілька літ з причини уліпшення машин ужи-
ваних при продукції меблів та процентово малої кількості
вложеної в них праці, майже всі гатунки меблів впали на
вартості.

З причини уліпшення методів в видобуванню золота і змен-
шеної кількості вложеної в ній праці, золото за послідних
10 літ постійно спалодало на вартості.

Вартість гуми зростає ддятого, що загальний запас по-
стійно зменшуєть ся, а до того нині потрібно ще більше
праці на садженні і плеканні дерев, що дають гуму, чим се
було давніше, коли ці дерева росли дино. В фунті гуми є
вложена більша кількість людської праці нині, чим се було
кілька літ назад.

Отже бачимо, як великі машини поступенно заступають
місця малих, а з причини постійного уліпшення тих машин,
кількість людської праці заклоченої в товарах зменшає ся.

ЦІНА.

Товари є вимінювані за певну ціну означену в грошах.
Ми привичаєм ся числити ціни в золоті. Але всіх наших
паперових грошак читаетмо: "Платні в золоті". Але золото
є так само товаром як хліб, плащ, убрание або автомобіль.
І товари є вимінювані за суму золота, що має в собі кіль-
кість праці, яка рівнає ся вложеної кількості праці в то-
варах.

Се значить, що если 10 доларів в золоті забирають на
своє випродкуваннє 10 годин конечної потрібної праці, то се
золото можна вимінити за таку кількість пар чобіт, яку
можна випродкувати в 10 годинах суспільно потрібною пра-
цею.

Іншими словами, товар, що потребує на своє випроду-
кованнє 10 годин конечної праці буде вимінний за золото, а
бо якийсь інший товар, на випродкуване якого також
вложено 10 годин потрібної праці.

Се справеджує ся, коли вартість і ціна є рівні. Але попнт
і офери спричиняють те, що товари є вимінювані часами по-
ліпшене або повніше їх вартості.

Тимчасовий брак вугля — если попнт є більший як пред-
ложено — може дати нагоду посередникам, що будуть прода-
вати вугіль понад його вартість і навідрізок.

Ціни є часами дещо вищі або нижчі від вартості това-
рів. (Треба звернути увагу, що не говоримо тепер про ціни
монополіаі).

Если попнт і предложено є рівні, то ринкові ціни рів-
нають ся вартості товару, згідно зі кількістю праці, якої по-
трібно до їх продукції.

Если візьмемо під увагу ринкові ціни за довший час, то
побачимо, що пересічна ціна рівнає ся вартості даного то-
вару.

Колі візьмемо під увагу довший протяг часу, в яким всі
гатунки товарів є продавані по їх ціні, то ніяк не можна твер-
дити, що постійний і щоденний зиск ріжних підприємств
має жерело в ціні товарів, або в продажі їх за ціну понад їх
вартість.

ЦІТАНЯ:

Дякую фахова робоча сила продає ся по вищій ціні,
чим нефахова робоча сила. Чи той факт, що потрібно біль-
ше праці, щоб випродкувати фахового робітника, т. є. що
підчас фаху робітник мусить мати поживу, одіне і ме-
шкане, чи се має щось до діла з вартістю їх робочої
сили?

Досвідчені майнери (гірники) говорять, що нині потріб-
но менше праці на добує золота, чим треба було давніше.
А чи зауважив ти, що золото (або гроші) є вимінюване нині
за менше товарів, чим десять літ тому назад?

Думаємо, що би випродкувати нині буншель пшениці,
потрібно до сего майже стільки робочої сили, що й в
1900 році; если так, то вартість пшениці повинна була оста-
тися та сама, що була в 1900 році, а однак чи так воно є
нині?

Дякую 100 буншель пшениці продає ся (вимінює ся) нині
за більше золота, чим в 1900 році?

Если вартість обох товарів остала би ся та сама і если
би один монополіст не контролював ані пшениці, ані золота,
то ці два товари були би вимінювані в тім самім відношенні
що й давніше. Се значить, що ту саму кількість золота мо-
жна би вимінити за ту саму кількість пшениці.

Чи зменшене ся вартість золота спричиною те, що фар-
мер дістає вищу ціну в заміну за свою пшеницю?
(Не забувай, як говорив Маркс, що если не можемо ви-
яснити зисків на тій основі, що всі вимінювані товари є від-
носно до їх вартості, то не можемо взагалі зрозуміти, як
створять ся зиски).

Пам'ятай, що не продаємо нашої праці. Продаємо нашу
здатність до праці, себто робочу силу.

Праця се є виладуване робочої сили. Товари, які ви-
робляємо, є кристалізоване нашої праці. Боеови однак
продаємо тільки робочу силу.

(Дальше буде).

РАТУНОК ДЛЯ РОБІТНИКА ТІЛЬКИ В СОЦІАЛІЗМІ.

(Написав І. П.)

Цілий світ переходить нині економічну кризу. Війна вир-
вала європейські народи з нор-
мального ходу і нині трудно
вже капіталістам переконати
робітників, що вони повинні
працювати на капіталістів так
як давніше.

Як в усіх других краях, так
і в Америці кипить боротьба.
Дорожнеча життєвих средств
дає ся в знаки не тільки робіт-
никам, але і середній класі, ко-
тра була до сї пори дуже кон-
сервативна. Капіталістичні га-
зети не маючи спромоги опер-
ти ся проти обурення середньої
класи, почали кампанію проти
дорожнечі. Кожний свідомий
чоловік знає, що з тих криків
не буде жодного результату.

Капіталістичний уряд не може
вкарати капіталістичних рабів-
ників так як не се вони заслу-
гують, — бо ти самим він під-
тинав би ту галузку, на котрій
самий сидить.

Американський робітник ба-
жаючи вдержати себе і свою
родину при житті, домагає ся
постійно підвищити платні. З
причини здержання європейсь-
кої імїграції, в Америці дає ся
відчувати брак робітників до
тяжкої праці, а тому то й плат-
ня тих робітників, що перед
чотирма роками діставали най
марнійшу заплату, пішла нині
до гори.

Робітник, що замітає уліці,
зробляє сьогодні більше, чим
учитель або репортер газети.
Нічого дивного отже, що учи-
тель, репортер газет, а навіть
поліція починають організува-
ти свої юні, щоб тільки діста-
ти підвищу платні.

Але чи юні є в стані поліп-
шити жите робітника? Знає-
мо, що робітники не дістають
цілого продукту своєї праці.
Звичайно ціла робітничая класа
дістає одну четверту того, що
робітники виробили, а три чет-
верти забирає капіталіст. Ро-
бітники є а спроможі купити
тільки одну четверту всіх про-
дуктів. Коли би платня всіх
робітників пішла до гори, ка-
піталісти сїчас піднесуть ці-
ни товарів і робітники змо-
жуть купити таку кількість то-
варів, що й попередно. Тому
робітничая класа не користає
багато, если платня всіх робіт-
ників підноситься ся нараз.

Колі би пішла до гори плат-
ня тільки певної групи робіт-
ників, а решта робітників ді-
ставала ту саму заплату, що й
попередно, то тим робітникам,
що дістали би підвищу, жи-
ло би ся гірше чим другим.
Ми бачим, що в Америці, з не-
достачі імїгрантів, платня не-
фахових робітників піднесла
ся більше, чим фахових. Ре-
зультатом того була дорожн-
ча мяса, хліба, одяжі, черев-
ків, вугля і заліза.

Два мільони залізничодорож-
них робітників дістали підви-
щу платні і коротші години
ку платні і коротші години

праці. Майнери заробляють
тепер більше чим чотири роки
тому назад, а є їх поверх міль-
ліона. Знова пів мільона робіт-
ників в різних дістах також
підвищу. Если капіталіст
підносить платню робітника,
то сїчас підноситься ціну това-
ру.

Дальше, підчас війни трости
зросли до страшної сили. Мяс-
ний трост загнорив під сво-
пановане майже всю поживу в
Злучених Державах. Щоб біль-
ше, сей трост витягнув свою
лапу й по поживу в Аргентині
і других краях на світі.

Якіж вигляди має робітник
на те, щоб побити ці трости?
Чи робітник може заложити
фабрику автомобілів і конку-
рувати з Фордом? Або може
робітник зробити конкуренцію
Рокфеллерові і відібере від не-
го монополі нафти?

В капіталістичній ладі ро-
бітник не має вигляду поліп-
шення свого життя. На кожну
тисячу робітників, 999 поли-
шить ся робітниками через ці-
ле жите.

І які приємности має робіт-
ник? Перше всего довгі годи-
ни праці, що є дуже шкідли-
вим для його фізичного й у-
мowego здоров'я. Після яко-
гось часу робітник втрапить си-
ли і здоров'я, а капіталіст ви-
кидає його на уліцю як без-
потрібну річ.

Дуже часто тратить робіт-
ник жите при праці або стає
ся калікою. Після обчислен-
ня департаменту праці, в Злуче-
них Державах є кожного ро-
ку два мільони покалічених ро-
бітників.

Між ними, котрих забирає
до війська, було 90.000 хорих
на сухоту. А були се люди в
молодї віці, між 20 а 30 ро-
ком життя.

А яка будучина робітничих
дітей? Уже в 16 році життя
або й скорше йдуть діти робіт-
ників до праці, щоб копичи-
ти для капіталістів ще більше
зисків, а за те діти капіталі-
стів ходять до шкіль а кінчуть
вищу науку.

В капіталістичнім устрою не
ма жадної надії для робітни-
чої класи. Довгі години пра-
ці, нужда, кліни, отсе нагоро-
ди робітникам за його працю.

Що отає ся робити робіт-
никам? Чи мають заложити
руки і ждати змилування з не-
ба, чи мають ждати на яко-
гось месію, котрий визволить
їх з неволі?

На світі відбуває ся бороть-
ба о жите. Що є слабе му-
сить гинуть. Таке є право при-
роди. Если робітники хочуть
справедливости на світі, му-
сять бути сильніші від капі-
талістів.

А чому капіталісти є силь-
ніші від робітників нині?
Пречінь капіталістів є менше
чим робітників. Капіталісти є
рівнож фізично слабші від ро-

М. Е. Меркл.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСНИ — UKRAINIAN LABOR NEWS

ЦІТАНЯ:

Дякую фахова робоча сила продає ся по вищій ціні,
чим нефахова робоча сила. Чи той факт, що потрібно біль-
ше праці, щоб випродкувати фахового робітника, т. є. що
підчас фаху робітник мусить мати поживу, одіне і ме-
шкане, чи се має щось до діла з вартістю їх робочої
сили?

Досвідчені майнери (гірники) говорять, що нині потріб-
но менше праці на добує золота, чим треба було давніше.
А чи зауважив ти, що золото (або гроші) є вимінюване нині
за менше товарів, чим десять літ тому назад?

Думаємо, що би випродкувати нині буншель пшениці,
потрібно до сего майже стільки робочої сили, що й в
1900 році; если так, то вартість пшениці повинна була оста-
тися та сама, що була в 1900 році, а однак чи так воно є
нині?

Дякую 100 буншель пшениці продає ся (вимінює ся) нині
за більше золота, чим в 1900 році?

Если вартість обох товарів остала би ся та сама і если
би один монополіст не контролював ані пшениці, ані золота,
то ці два товари були би вимінювані в тім самім відношенні
що й давніше. Се значить, що ту саму кількість золота мо-
жна би вимінити за ту саму кількість пшениці.

Чи зменшене ся вартість золота спричиною те, що фар-
мер дістає вищу ціну в заміну за свою пшеницю?
(Не забувай, як говорив Маркс, що если не можемо ви-
яснити зисків на тій основі, що всі вимінювані товари є від-
носно до їх вартості, то не можемо взагалі зрозуміти, як
створять ся зиски).

Пам'ятай, що не продаємо нашої праці. Продаємо нашу
здатність до праці, себто робочу силу.

Праця се є виладуване робочої сили. Товари, які ви-
робляємо, є кристалізоване нашої праці. Боеови однак
продаємо тільки робочу силу.

(Дальше буде).

РАТУНОК ДЛЯ РОБІТНИКА ТІЛЬКИ В СОЦІАЛІЗМІ.

(Написав І. П.)

Цілий світ переходить нині економічну кризу. Війна вир-
вала європейські народи з нор-
мального ходу і нині трудно
вже капіталістам переконати
робітників, що вони повинні
працювати на капіталістів так
як давніше.

Як в усіх других краях, так
і в Америці кипить боротьба.
Дорожнеча життєвих средств
дає ся в знаки не тільки робіт-
никам, але і середній класі, ко-
тра була до сї пори дуже кон-
сервативна. Капіталістичні га-
зети не маючи спромоги опер-
ти ся проти обурення середньої
класи, почали кампанію проти
дорожнечі. Кожний свідомий
чоловік знає, що з тих криків
не буде жодного результату.

Капіталістичний уряд не може
вкарати капіталістичних рабів-
ників так як не се вони заслу-
гують, — бо ти самим він під-
тинав би ту галузку, на котрій
самий сидить.

Американський робітник ба-
жаючи вдержати себе і свою
родину при житті, домагає ся
постійно підвищити платні. З
причини здержання європейсь-
кої імїграції, в Америці дає ся
відчувати брак робітників до
тяжкої праці, а тому то й плат-
ня тих робітників, що перед
чотирма роками діставали най
марнійшу заплату, пішла нині
до гори.

Робітник, що замітає уліці,
зробляє сьогодні більше, чим
учитель або репортер газети.
Нічого дивного отже, що учи-
тель, репортер газет, а навіть
поліція починають організува-
ти свої юні, щоб тільки діста-
ти підвищу платні.

Але чи юні є в стані поліп-
шити жите робітника? Знає-
мо, що робітники не дістають
цілого продукту своєї праці.
Звичайно ціла робітничая класа
дістає одну четверту того, що
робітники виробили, а три чет-
верти забирає капіталіст. Ро-
бітники є а спроможі купити
тільки одну четверту всіх про-
дуктів. Коли би платня всіх
робітників пішла до гори, ка-
піталісти сїчас піднесуть ці-
ни товарів і робітники змо-
жуть купити таку кількість то-
варів, що й попередно. Тому
робітничая класа не користає
багато, если платня всіх робіт-
ників підноситься ся нараз.

Колі би пішла до гори плат-
ня тільки певної групи робіт-
ників, а решта робітників ді-
ставала ту саму заплату, що й
попередно, то тим робітникам,
що дістали би підвищу, жи-
ло би ся гірше чим другим.
Ми бачим, що в Америці, з не-
достачі імїгрантів, платня не-
фахових робітників піднесла
ся більше, чим фахових. Ре-
зультатом того була дорожн-
ча мяса, хліба, одяжі, черев-
ків, вугля і заліза.

Два мільони залізничодорож-
них робітників дістали підви-
щу платні і коротші години
ку платні і коротші години

праці. Майнери заробляють
тепер більше чим чотири роки
тому назад, а є їх поверх міль-
ліона. Знова пів мільона робіт-
ників в різних дістах також
підвищу. Если капіталіст
підносить платню робітника,
то сїчас підноситься ціну това-
ру.

Дальше, підчас війни трости
зросли до страшної сили. Мяс-
ний трост загнорив під сво-
пановане майже всю поживу в
Злучених Державах. Щоб біль-
ше, сей трост витягнув свою
лапу й по поживу в Аргентині
і других краях на світі.

Якіж вигляди має робітник
на те, щоб побити ці трости?
Чи робітник може заложити
фабрику автомобілів і конку-
рувати з Фордом? Або може
робітник зробити конкуренцію
Рокфеллерові і відібере від не-
го монополі нафти?

В капіталістичній ладі ро-
бітник не має вигляду поліп-
шення свого життя. На кожну
тисячу робітників, 999 поли-
шить ся робітниками через ці-
ле жите.

І які приємности має робіт-
ник? Перше всего довгі годи-
ни праці, що є дуже шкідли-
вим для його фізичного й у-
мowego здоров'я. Після яко-
гось часу робітник втрапить си-
ли і здоров'я, а капіталіст ви-
кидає його на уліцю як без-
потрібну річ.

Дуже часто тратить робіт-
ник жите при праці або стає
ся калікою. Після обчислен-
ня департаменту праці, в Злуче-
них Державах є кожного ро-
ку два мільони покалічених ро-
бітників.

Між ними, котрих забирає
до війська, було 90.000 хорих
на сухоту. А були се люди в
молодї віці, між 20 а 30 ро-
ком життя.

А яка будучина робітничих
дітей? Уже в 16 році життя
або й скорше йдуть діти робіт-
ників до праці, щоб копичи-
ти для капіталістів ще більше
зисків, а за те діти капіталі-
стів ходять до шкіль а кінчуть
вищу науку.

В капіталістичнім устрою не
ма жадної надії для робітни-
чої класи. Довгі години пра-
ці, нужда, кліни, отсе нагоро-
ди робітникам за його працю.

Що отає ся робити робіт-
никам? Чи мають заложити
руки і ждати змилування з не-
ба, чи мають ждати на яко-
гось месію, котрий визволить
їх з неволі?

На світі відбуває ся бороть-
ба о жите. Що є слабе му-
сить гинуть. Таке є право при-
роди. Если робітники хочуть
справедливости на світі, му-
сять бути сильніші від капі-
талістів.

А чому капіталісти є силь-
ніші від робітників нині?
Пречінь капіталістів є менше
чим робітників. Капіталісти є
рівнож фізично слабші від ро-

М. Е. Меркл.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСНИ — UKRAINIAN LABOR NEWS

ЦІТАНЯ:

Дякую фахова робоча сила продає ся по вищій ціні,
чим нефахова робоча сила. Чи той факт, що потрібно біль-
ше праці, щоб випродкувати фахового робітника, т. є. що
підчас фаху робітник мусить мати поживу, одіне і ме-
шкане, чи